

8

MANTIK/MUHAKEME
serisi

TÜRKÇE

B
Beyin Takımı
Yayıncıları

Selim AKGÜL

PISA - TIMSS
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME
GRAFİK - TABLO OKUMA
GÖRSEL YORUMLAMA

Windows'u Etkinlik
Windows'u etkinleştirin

8

MANTIK/ MUHAKEME serisi

TÜRKÇE

Kazanım Şifresi

Her kazanım ile ilgili sınavlarda nasıl sorular çıktığı veya çıkabileceği hakkında bilgi verilir. Bu soruların çözüm taktikleri anlatılır.

Çıkmış Sorular

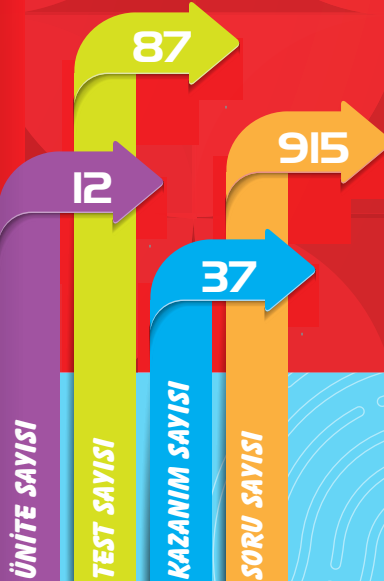
Her kazanımın yanında çıkmış sorular ve çözümleri bulunur. Çözümlerde sorunun hangi taktikle çözüldüğü anlatılır.

Kazanım Testleri

Her kazanım için ayrı ayrı bulunan testler konunun pekiştirilmesini sağlar.

Ünite Testleri

Ünite sonlarında bulunan ünite testleri birkaç kazanımın birlikte bulunduğu soruları içermektedir. Öğrencilerin birden fazla bilgiyi birlikte kullanabilmesi amaçlanmıştır.

Beyin Takımı
Yayınları

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

171219 – B2

ISBN: 978 – 605 – 7585 – 31 – 8

Genel Yayın Koordinatörü

Selim AKGÜL

Yazarlar

Gülbahar KALKAN / Vedat ÇELİK
Cem Savaş TÜYLÜ / Önder YILMAZ

Editör

Önder YILMAZ

Rehberlik Uzmanı

Ayça AKTAŞ DEMİRCAN

Dizgi

Beyin Takımı Yayınları Dizgi Birimi

Basım Yeri

BEYİN TAKIMI YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

Ön söz

Sevgili Öğrenciler,

Elinizdeki kitap, sizi sınavlarda hedeflediğiniz başarıya ulaştırmak için tasarlandı. Bu kitap sayesinde başarı kapıları sizin için ardına kadar açılacak ve hedeflediğiniz başarıyı yakalamak sizin için kolay olacaktır.

Mantık, muhakeme, analiz ve sentez gerektiren soruların sorulduğu LGS’de başarılı olmak için bu yeteneklerin geliştirilmesi gerekir. “Beyin Takımı” ekibi olarak yeni nesil sorularla oluşturduğumuz bu eserlerde yeni nesil sorulara yer vererek bunların nasıl çözüleceğini öğretmeye çalıştık. Bunun için de kitabımızda şu bölümlere yer verdik:

“Rehberlik” bölümünde soruların daha kolay anlaşılması ve yorumlanması için yöntemler anlatıldı.

Kazanım merkezli hazırlanan bu eserde her ünitenin kazanımları tek tek işlendi. “Kazanımın Şifresi” bölümünde kazanımla ilgili soruların kolay bir şekilde çözülmesinin yöntemleri üzerinde duruldu. Önemli ipuçları verilerek soruların daha kısa süre içerisinde ve doğru olarak çözülmesinin yolları gösterildi.

“Örnek Soru” bölümünde daha önce sınavlarda çıkmış sorulara yer verildi. Sorunun altında ayrıntılı çözümü verildi.

“Kazanım Testi” bölümünde sadece o kazanımla ilgili sorulara yer verilerek kazanımın tam olarak öğrenilmesi amaçlandı. Bu sayede o kazanımla ilgili çıkabilecek tüm soru tiplerini öğrencinin görmesi sağlandı.

“Ünite Testi” bölümünde daha önce işlenen kazanımların iyice içselleştirilmesi amaçlandı. Bol miktarda soruyu içeren bu bölümde özellikle birkaç kazanımla ilgisi olan soru tiplerine sıkça yer verildi.

Farklı bir anlayış ve yöntemle oluşturulan bu kitap, ayrıntılı konu anlatımlarına gerek bırakmadan pratik yollarla kısa sürede konuyu öğrenmenizi ve soruları çözmenizi sağlayacaktır.

Hayallerinizin anahtarını elinizden bırakmayın.

Selim AKGÜL
Genel Yayın Koordinatörü

Bu kitaptan en iyi verimi alabilmek için,

- Kazanımın şifresi bölümünü dikkatli bir şekilde okumaya
- Örnek soruların izlediği çözüm yollarını anlamaya
- Testlerdeki soru kalıplarını incelemeye
- Süre tutarak çalışmaya

özen göstermelisiniz.

Rehberlik başlığı altında aşağıdaki konuları bulacaksınız.

Türkçe Dersine Nasıl Çalışmalısınız?

Kelimedede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Türkçe Dersinde Başarılı Olmak için Neler Yapmalısınız?

Fiilimsilere çalışırken nelere dikkat etmelisiniz?

Test Çözme Becerimizi Geliştirelim.

Cümlede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Paragraf Sorularında Nelere Dikkat Etmelisiniz?

Öğrenme Stilleri

Etkin Çalışma Yöntemi

Hangi derse hangi gün çalışacağız?

Öğrenci Çalışma Stratejileri

Dikkati Yoğunlaştırmak

Duygusal Zekânıza Dikkat!

Öğrenmenin Göstergeleri

HEDEFİMİZ

Okurken düşündürmek ve hayata bakış açısı geliştirmektir.

UNUTMAYALIM

◆ Kendimizi ne kadar iyi tanırsak hayatta ne istediğimizi o kadar iyi bilir ve mutlu oluruz.

Sınavda Başarılar Dileriz.

ön söz

1. ÜNİTE: KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek, Mecaz, Terim Anlamlı Kelimeler	9
Söz Sanatları	12
Deyim ve Atasözleri	15
Kelimeler Arası Anlam İlişkileri	18
Ünite Testleri	21

2. ÜNİTE: CÜMLENİN ANLAMI VE YORUMU

Eş, Yakın, Örtülü Anlam, Çelişen Yargılar	33
Öznel, Nesnel Yargılar	36
Amaç, Neden, Koşul Cümleleri	39
Cümlede Kavramlar	42
Cümlede Duygular	45
Ünite Testleri	48

3. ÜNİTE: PARAGRAFIN ANLAMI VE YORUMU

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları	61
Paragrafın Giriş / Gelişme / Sonuç Cümlesi	64
Paragrafın Akışı / Paragraf Oluşturma	67
Paragrafın Konusu / Başlığı	70
Paragrafın Ana Düşüncesi	73
Paragrafın Yardımcı Düşünceleri	76
Metin Karşılaştırma	79
Metin Türleri	82
Olaya Dayalı Metinlerde Hikâye Unsurları	85
Olaya Dayalı Metinlerde Anlatıcı Türleri	88
Olaya Dayalı Metinlerde Dil ve Anlatım Özellikleri	91
Ünite Testleri	94

4. ÜNİTE: SÖZEL YETENEK / MANTIK / MUHAKEME	
Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme.....	113
5. ÜNİTE: TABLO / GRAFİK / GÖRSEL OKUMA	
Tablo / Grafik / Görsel Okuma.....	127
6. ÜNİTE: YAZIM KURALLARI	
Yazım Kuralları.....	141
7. ÜNİTE: NOKTALAMA İŞARETLERİ	
Noktalama İşaretleri.....	157
8. ÜNİTE: FİİLİMSİLER	
Fiilimsiler.....	173
9. ÜNİTE: CÜMLENİN ÖGELERİ	
Cümlenin Temel Ögeleri.....	187
Cümlenin Yardımcı Ögeleri.....	190
Cümlede Vurgu.....	193
Ünite Testleri.....	196
10. ÜNİTE: FİİL ÇATISI	
Fiil Çatısı.....	207
11. ÜNİTE: CÜMLE TÜRLERİ	
İsim / Fiil Cümleleri.....	221
Kurallı / Devrik Cümleler.....	224
Cümlenin Yapısı.....	227
Ünite Testleri.....	230
12. ÜNİTE: ANLATIM BOZUKLUKLARI	
Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları.....	241
CEVAP ANAHTARI	249

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Kazanımlar

- T.8.3.5 Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
- T.8.3.7 Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
- T.8.3.6 Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.
- T.8.2.5 Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

TÜRKÇE DERSİNE NASIL ÇALIŞMALISINIZ?

Türkçe dersi dil ve anlam bilgisi olmak üzere iki temel konudan oluşur.

Türkçe dersinde başarıyı yakalamak için;

- ✓ Derste anlatılan konuları belli dönemlerde tekrar etmelisiniz.
- ✓ Testler çözmelisiniz. Boş bırakılan ve yanlış çıkan sorulara geri dönmeli ve bu soruları tekrar çözmeye çalışmalısınız. Eksiklerinizi tamamlamalısınız.
- ✓ Çözülen soru sayısından ziyade soruların içeriklerine önem vermelisiniz. Konuyla ilgili her tip soru çeşidini görmeye özen göstermelisiniz.
- ✓ Türkçe konuları birbirinden bağımsız değildir. Bu nedenle her konuyu tam olarak kavramaya dikkat etmelisiniz.
- ✓ Doğru cevabı bulmak; soruyu doğru okumaya, doğru anlamaya ve doğru yorumlamaya bağlıdır. Düşünme, anlama ve yorum yapma yeteneğinizi geliştirmelisiniz.

Kelimede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmeliyiz?

- ✓ Kelimede anlam sorularını kolay çözebilmek için sözlük bilginizin iyi olması gerekir. Soru çözerken bilmediğiniz kelimelerin anlamlarını bulup öğrenmelisiniz.
- ✓ Kelimelerle ilgili sorularda doğrudan ve dolaylı anlamları bilmek önemlidir. Bu alanda çıkan sorularda başarılı olmak için,
 - Uygun kelimeyi seçme,
 - Kelimenin yerinde kullanıldığının farkına varma,
 - Hangi anlamda kullanıldığını bilme,
 - Kelimenin seçilme nedenini fark etme
 gibi etkenlerdeki eksiklerinizi belirleyerek tamamlamalısınız.

UNUTMAYALIM

- ◆ Hangi ders olursa olsun önce amacınızı belirlemelisiniz.
- ◆ Dersi nasıl çalışmanız gerektiğini iyi bilmelisiniz.
- ◆ Öğrendiklerinizin etkili ve kalıcı olmasını önemsemelisiniz.
- ◆ Çalışacağınız dersi ve dersin konusunu seçerken hangi özelliklere sahip olduğunu bilerek başlamalısınız. Derslerin özel ve genel yönlerini bilmek, nasıl sorular çıkacağını, bu sorulara nasıl bir yaklaşım sergileyeceğinizi bilerek başlamak demektir. Bu size büyük bir avantaj sağlayacaktır.

Kazanım

T.8.3.5 Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

Kazanımın Şifresi

- Kelime anlamıyla ilgili sorularda her zaman TDK'ye ait "Türkçe Sözlük" esas alınmalıdır.
- Gerçek anlamla ilgili sorular çözülrken gerçek anlamın, kelimenin zihinde uyandırdığı ilk anlam olduğu bilinmelidir.
- Mecaz anlam sorulduğunda mecaz anlamlı kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazandığı iyi bilinmelidir. Türkçede mecaz anlamlı kelimeler çokça kullanılır. Özellikle atasözü ve deyimler genellikle mecaz anlam taşıır.
- Terim anlam ile ilgili sorular çözülrken terim anlamın herhangi bir bilim, sanat, spor vb. dalına ait olan kavramları karşıladığı bilinmelidir.
 - Burnum kanadı. (Gerçek anlam)
 - Adamın burnu havada. (Mecaz anlam)
 - Sinop burnu Karadeniz'dedir. (Terim anlam)
- Türkçede kelimeler bulunduğu cümleye göre anlam kazanır. Yani aynı kelimenin birden çok anlamı olabilir. Buna **çok anlamlılık** denir.
- Kelime kaç farklı anlamda kullanılmıştır, diye sorulduğunda kelimenin en küçük anlam farklılıkları dikkate alınmalıdır.

ÖRNEK

- I. Tedirgin etmek, sataşmak
- II. İnsanın içine işlemek, duygulandırmak, etkilemek
- III. İlişkin olmak, ilgili olmak, değinmek

"Dokunmak" **sözcüğü aşığıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?**

- A) Masamın üzerindeki evraklara kimse dokunmasın.
- B) Bugün ona dokunmayın, keyfi yerinde değil.
- C) Bu konuya dokunduklarını pek görmedim eleştirmenlerin.
- D) Hiçbir şiirin bana bu kadar dokunduğunu hatırlamıyorum.

2019 LGS

ÇÖZÜM

Doğru cevap A'dır. Çünkü masanın üzerindeki evraklara el sürülmemesi ifade edilmektedir. Verilen numaralanmış seçeneklerde bu anlam yoktur.

Cevap A

ÖRNEK

Sanatçı, "Bugün hikâye, hayatımızın neresinde duruyor?" sorusu üzerinde düşünen, konuşan, tartışan bir eser ortaya koymuştur. Eserin metinlerine atılan başlıklar, az söz ile çok şey ifade etme özelliği gösteriyor. Başlıkları bu şekilde değerlendirmemin sebebi, onların metnin içeriğini dört başı mamur bir şekilde kuşatmasıdır. Kelime tekrarlarına kolay kolay düşmemesi, incelemelerini çalakalem değil, söylediklerinin önünü ve arkasını doldurarak yapması gibi birçok neden, sanatçının güçlü bir kalemi olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Bu metinde aşığıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Gelişigüzel
- B) Anlaşılmaması güç
- C) Kısa ve öz anlatım
- D) Eksiksiz, kusursuz

2018-2019 Aralık

ÇÖZÜM

Metinde geçen,
az sözle çok şey ifade etme : kısa ve öz
dört başı mamur : eksiksiz, kusursuz
çalakalem : gelişigüzel
ifadelerinin karşılıklarıdır.

B seçeneğindeki anlaşılması güç ifadesinin metinde karşılığı yoktur.

Cevap B

1. Aşağıdakilerin hangisinde "bozmak" kelimesinin cümlede kazandığı anlam yanlış verilmiştir?

Cümle	Anlam
A) Şirket yaptığı anlaşmayı bozmuş.	Bir yerin, bir şeyin düzenini karıştırmak
B) Şimdiki çocuklar oyuncaklarını hemen bozuyor, oyuncaklarının kıymetini bilmiyor.	Bir şeyi, kendisinden beklenen işi yapamayacak duruma getirmek
C) Annem eski kot pantolonumu bozup bana çanta yaptı.	Biçimini ve kullanımını değiştirmek
D) Adamı ağzını açtığına pişman edip fena bozdunuz.	Bir kimsenin sözünü yalan çıkararak onu küçük düşürmek

2. I. Masaya oturup ortaya karışık bir salata söyledik.
II. Depo çok karışık olduğu için depoda aradığımızı bulamadık.
III. Karışık bir adam, onu bir türlü anlayamadım.
IV. Büyükçe bir tabakta tahinle karışık pekmez vardı.

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış cümlelerdeki "karışık" kelimesinin kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Anlaşılması güç olan, açık seçik olmayan
B) Saf olmayan
C) Ayrı nitelikteki şeylerden oluşmuş
D) Düzensiz, dağınık

3. Aşağıdakilerin hangisinde "kazanmak" kelimesinin cümlede kazandığı anlam ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Yaptığı konuşmayla salondaki herkesi kazandı. (sahip olmak, edinmek)
B) Mücadelemizde bir arkadaş daha kazandık. (kendinden yana çekmek)
C) Parkın içindeki büfeden günde üç yüz lira kazanıyormuş. (kazanç sağlamak)
D) Yavuz Sultan Selim yaptığı seferlerle yeni topraklar kazandı. (ele geçirmek, fethetmek)

4. I. Arkadaşları oraya götürmemiz için büyük bir otobüs bulmamız lazım.
II. Barutu bulan kişi onu silah olarak kullanmak amacıyla değildi.
III. Ben, mutluluğu bu küçük sahil kasabasında buldum.

Aşağıdakilerden hangisi "bulmak" kelimesinin numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek
B) İlk kez yeni bir şey yapmak, icat etmek
C) İstenilen şeye kavuşmak, nail olmak
D) Sağlamak, temin etmek

5. Yazarlar bir deniz yolculuğunun kaptanlarıdır aslında. İlginç buldukları yerlerde demir atar, burada yaşadıklarını ve gördüklerini süsleyerek, yeniden kurgulayarak okurlarına aktarırlar. Ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar bir süre sonra hep aynı yere demir atanlar sıkıcı olmaya başlarlar.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süslü bir anlatım kullanmak
B) Aynı üslupla yazmak
C) Ele aldığı konuları değiştirmemek
D) Kitaplarını aynı yerde kaleme almak

6. Dünyanın en zengin, en tarifi zor coğrafyalarından birinden bir şair sesleniyor zaman ve mekânın ötesine. Sadece güzel kadınlara değil, memleketine de bir o kadar sevdalı, yaralı bir kalbin çağrısına, bir diğer zedelenmiş ruh yanıt veriyor. Çok uzaklardan, rengârenk örgü giysiler giyen kadınların, kocaman şapkallı adamların yaşadığı, dünyanın tepesinden:

“...bütün ikindilerinde hayatımın,
anlatamam ne kapılar kapandı yüzüme,
ve ruhum yabancı bir şeyle doldu.
kimse gelmedi bugün;
ve çok az öldüm bu ikindi”

Dünya ne kadar küçük ve nasıl da engin, insan denen tür ne muhteşem ve ne denli canavar; bu iki adam yılların ve yolların ötesinde usul usul kanayarak dertleşirken tanık olmanın acısı da sevinci de bize düşüyor.

Yukarıda bir kitap hakkında görüşlere ve kitaba ait bir bölüme yer verilmiştir.

Metinden ve şiirden hareketle,

- I. “Yaralı” sözcüğü “dertli, üzüntülü” anlamında kullanılmıştır.
- II. “Yıl” sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
- III. “Ne kapılar kapandı yüzüme” ifadesi mecaz anlam taşımaktadır.
- IV. “Tepe” sözcüğü “başın üst, kafatasının iki kulak arasında kalan bölümü” anlamında kullanılmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I – II. B) I – III. C) II – III. D) II – IV.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “açmak” kelimesi, “İçeri girince televizyonu açtı, vaktini boşa geçirdi.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Üzeri açılmış, cereyanda kalınca da hastalanmış.
- B) Sınıfa girer girmez tabletini açıyordu.
- C) Cadde üzerinde yeni bir dükkân açmıştı.
- D) Derdini arkadaşına açmış, arkadaşıyla saatlerce konuşmuştu.

8. Yazarların zihni de toprak gibidir. Sürekli ürün almaya gelmez. Zihni arada bir nadasa bırakmak gerekir.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamanı geldiğinde eser vermeyi bırakmak
- B) Daha verimli olmak için yazmaya ara vermek
- C) Zaman zaman eserlerini gözden geçirmek
- D) Bir eser yazarken mola vermek

9. I. İlkin markete uğrar, oradan da size geçeriz.
II. Bizim siteye geçenlerde doğal gazcılar geldi.
III. Sen evvela sana verdiğim paranın hesabını ver.
IV. Önceleri, oteldeki aksaklıkları pek önemsemedim.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili kelimeler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

10. “Bırakmak” kelimesi aşağıdakilerin hangisinde “ayrılmak, terk etmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Çocukları kreşe bırakıp havaalanına gideceğim.
- B) Kafesteki hayvanları büyüyünce doğaya bırakacağız.
- C) Doldurduktan sonra formu ikinci kattaki kayıt bölümüne bırakın.
- D) İnsan vatanını bırakarak başka yerde yaşayabilir mi?

Kazanım

T.8.3.7 Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Kazanımın Şifresi

- Bu konuyla ilgili sınavda bir soru sorulmaktadır. Söz sanatlarından mecaz, kişileştirme, konuşurma, benzetme, tezat (karşıtlık) ve abartma sorulmaktadır. Bunların dışında kalan söz sanatları müfredatta yoktur.
- Bu kazanımla ilgili sorularda bir paragraf veya şiir metni verilerek burada görülen söz sanatı sorulur. Metinde hangi sanatın sorulduğunu anlamak için sanatların şu özellikleri iyi bilinmelidir.

Kişileştirme: İnsanın bir özelliğinin insan dışındaki varlıklar için kullanılmasıdır.

Konuşurma: İnsan dışındaki bir varlığın insan gibi konuşturulmasıdır. Özellikle masal ve fabl metinlerinde görülür.

Benzetme: Aralarında ilgi bulunan iki varlıktan zayıf olanın güçlüye yaklaştırılmasıdır. Burada özellikle “gibi, misali, sanki, âdeta, andırmak” gibi kelimeler kullanılır.

Abartma: Bir şeyi olduğundan çok büyük veya çok küçük göstermektir.

Mecaz: Bir kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazanmasıdır. Ancak mecaz sanat olarak pek sorulmaz. Bu yüzden metinde diğer söz sanatları aranmalıdır.

Karşıtlık (Tezat): Karşıt kavramların ve durumların bir arada kullanılmasıyla yapılan bir sanattır.

ÖRNEK

Tokyo Üniversitesinde görev yapan Prof. Dr. Hidesaburo Ueno, 1924'te bir köpek yavrusu bulur ve onu sahiplenir. Köpeğe, Japoncada “sekizinci” anlamına gelen “Haçiko” adını koyar. Safkan akita cinsinden olan Haçiko, her sabah üniversiteye gitmek için evden metroya kadar yürüyen sahibine eşlik eder. Metronun dış kapısına kadar getirdiği sahibini uğurlayıp eve döner. Belli bir müddet sonra sahibinin eve dönüşünü de metronun önünde beklemeye başlayan Haçiko, bir yıl boyunca saati şaşırımsızın her sabah, sahibini metroya kadar götürür; her akşam iş çıkışında da metronun önünde karşılar. Bir akşam Ueno, metrodan çıkmaz. Haçiko, gözleri metronun kapısında gece boyunca bekler. Bu bekleyiş dokuz yıl boyunca devam eder. Bugün Tokyo'ya gidenlerin Shibuya İstasyonu'nun kapısında karşılaştığı köpek heykeli Haçiko'ya aittir. Çünkü Japonlar, Haçiko'yu bir vefa sembolü olarak benimsemiştir.

Bu metinde Haçiko ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Ne zaman doğduğuna
- B) Heykelinin niçin dikildiğine
- C) Çok zeki olduğuna
- D) Adının neden Haçiko konduğuna

2018 - 2019 Mart

ÇÖZÜM

“Haçiko, gözleri metronun kapısında gece boyunca bekler. Bu bekleyiş dokuz yıl boyunca devam eder. Bugün Tokyo'ya gidenlerin Shibuya İstasyonu'nun kapısında karşılaştığı köpek heykeli Haçiko'ya aittir. Çünkü Japonlar, Haçiko'yu bir vefa sembolü olarak benimsemiştir.” Metinden alınan bu bölüm köpeğin heykelinin niçin dikildiğini söylemektedir.

Cevap B

1.

Ayrık Otu
Ben bir ayrık otuyum dostlar; Ne buğday amcam, ne pirinç dayım, Mısırla akraba bile değilim. Bir yeşermeye göreyim; Canıma kastederler yapabilseler Ama nafile, duramam. Gülüyorum çabasına kişi oğlunun, Şükür toprağın cömertliğine, Havaya, suya, bulutlara şükür

Salyangoz ve Evi
---- Salyangoz buna çok sevinmiş. "Ne duruyoruz! Hemen gidelim." demiş. Böylece düşmüşler yola. Tırtılın kapısını çalmışlar. Gelen misafirleri dinleyen tırtıl, boyalarını ve fırçasını alıp çalışmaya başlamış. Sonunda salyangozun evine çok güzel desenler çizmiş.

Yukarıda verilen metinlerde ortak olarak kullanılan söz sanatı hangisidir?

- A) Abartma
- B) Konuşturma
- C) Benzetme
- D) Karşıtlık

2. Yıkıp taş duvarlarını bir zindanın
Toprakta yaşamak gibidir gül koklamak

Bu dizelerdeki söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ne horoz düzenliyor ne kuş korusu
Tan yerinin elleri tetikte dir
- B) Bir kilim ser odama, dört köşeli
Üstünde asma yaprakları olsun
- C) Dağılır önlerinde kuşlar, kitaplar
Dururlar bir uçuşumun keskin yerinde
- D) Türkiye bir sıcak ülke
Güneşi kocaman bir nar

3. (I) Evimizin bahçesini görseniz bir cennet bahçesi sanki. (II) Kuşlar her sabah neşeli şarkılarını söylüyor bizim için. (III) Ama mesai saati başlayınca gürültüden evde güzelce bir kafa dinleyemiyoruz. (IV) Çünkü otobanın kenarında oturuyoruz ve arabalar hızla gelip geçiyor buradan.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde abartma sanatı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

4. I. Sıcaktan eridi aktı rıhtım taşları
Derken bir düdük öttü ansızın
II. Kederliydin sonbahar akşamları gibi
Ve sonbahar akşamları kadar güzel
III. Mutluluk bir ateştir uzaklarda yaktığın
Ki binlerce yay çekilircesine derinden
IV. Denizler çekilip yol veriyor sahilde
Kısalıyor, yaşadığımız aşkın büyüklüğünde

Numaralanmış dizelerin hangilerinde aynı tür söz sanatı vardır?

- A) I ve III.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde cümledeki söz sanatı ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Güzel düşünceler, zihnimizin bahçesinde açan güllerdir. (Benzetme)
- B) Yunus balıkları, neşeli çığlıklar atarak geminin yanında ilerliyordu. (Konuşturma)
- C) Annem marifetlidir, iki dakikada yemek yapar ve sofrayı donatır. (Abartma)
- D) Eski bir otobüs oflaya puflyaya çıkıyordu yokuşu. (Kişileştirme)

6. (I) Evimizin altından karşı komşunun evine tünel açmıştı küçük köstebekler. (II) Dişleri makinenin elmas dişleriydi sanki. (III) Ama bu iş onları hem yormuş hem de canlarını sıkıştı. (IV) Artık ara vermeliyiz, dedi içlerinden biri.

Bu metinde numaralanmış cümlelerdeki söz sanatlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kişileştirme yapılmıştır.
B) II. cümlede benzetmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede kişileştirme vardır.
D) IV. cümlede konuşurma sanatı yapılmıştır.

7. Rüzgâr esse dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar.

Bu dizelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Yüksekinde büyük namı karın var.
Alçağında mor sümbüllü bağın var.
B) Kükremiş sel gibiyim bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.
C) Dalgalar... Dalgalar... Dağlardan yüce
Bulutlardan beyaz ve hür dalgalar
D) Söyle ey garip vatan bildir;
Çektiğin hangi kanlı seyyiedir.

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirme yapılmıştır?

- A) Sisler bulvarına akşam çökmüştü
Omuzlarımıza çoktan çökmüştü
B) Ağacın biri bulvarda ölüyordu
Şehrin camları kaygısız gülüyordu
C) İçimi büsbütün yıldızlar basar
Bir hançer gibi çekip giderim
D) Cümle dağ çiçekleri ıslansın
Ya da küçük kırmızı bir çiçek ıslansın

9. Aşağıdakilerin hangisinde dizelerdeki söz sanatı ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Ölümü hatırlatan ne var bu resimde?
Hâlbuki hepimiz hayattayız
(Tezat)
B) Tek başına yaşayan kuşlar gibi
Yaşadım dayanabildiğim kadarıyla
(Benzetme)
C) Çalışanların kokusunu getirdi rüzgâr
Sallandı uzun kavak
(Kişileştirme)
D) Yaprak yaprak büyüdü saksımdaki çiçek
Orman oldu penceremde
(Abartma)

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme sanatı yoktur?

- A) Her yer yeşile kesmişti yaprak yaprak
Büyülü sessizliğinde ormanın
B) Seninle geçen mesut dakikalar
Birer şarkı gibiydi dudaklarda
C) Denizlerin beyaz gemileri var
Dağlar misali heybetli küpeşte
D) Senin gülüşün doğada kır çiçekleri
Sesin bir rüzgârın uğultusu

Kazanım

T.8.3.6 Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

Kazanımın Şifresi

- › Deyim ve atasözleriyle ilgili sorular sıklıkla sorulmaktadır. Sorulan deyim ve atasözleri "TDK Türkçe Sözlük"te bulunan atasözü ve deyimlerdir.
- › Sorular çözümlerken deyimlerin şu özellikleri iyi bilinmelidir:
 1. Deyimler en az iki kelimededen oluşan kalıplaşmış sözlerdir. Deyimdeki hiçbir kelime değiştirilemez.
 2. Deyimler genellikle mecaz anlamlıdır. Gerçek anlamlı deyimler olsa da çoğunlukla deyimdeki kelimelerden en az biri mecaz anlamlıdır.
 3. Söz öbeği şeklinde olan deyimler olsa da deyimler çoğunlukla mastar hâlinindedir. Yani "-mak, -mek" ile biter.
 4. Cümle şeklinde olan deyimler de vardır.
- › Deyim oluşturma soruları sorulduğunda yukarıdaki özellikler dikkate alınmalıdır.
- › Deyimler cümledeki anlama uygun olmalıdır aksi takdirde anlatım bozukluğu olur.
- › Deyim açıklamasıyla birlikte verildiğinde cümlede hem deyim hem de deyim açıklaması bulunur.
- › Atasözleri cümle şeklindedir.
- › Atasözleri çoğunlukla hem gerçek anlamlıdır hem de mecaz anlam taşır.
- › Sadece gerçek anlam taşıyan atasözleri olduğu gibi sadece mecaz anlam taşıyan atasözleri de vardır.
- › Atasözleri genel ifadelerdir, herkesi ilgilendirir. Deyimler özel anlamlıdır.
- › Atasözleri öğüt verir, yol gösterir. Deyimler öğüt vermez.
- › Atasözleri örtülü anlam taşır. Bu yüzden atasözlerinin gerçek anlamından çok mecaz anlamı dikkate alınmalıdır.

ÖRNEK

Ön yargı, kişinin bir kimse veya bir şeyle ilgili peşinen varsaydığı olumlu veya olumsuz tutumların tümüdür.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ön yargılı bir tutumdan söz edilemez?

- A) Emanete hıyanet olmaz.
- B) Kişi arkadaşından bellidir.
- C) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- D) Çok havlayan köpek ısırılmaz.

2019 LGS

ÇÖZÜM

Doğru cevap A'dır. Çünkü bu seçenekte ön yargıdan söz edilmemektedir. Emanet edilen bir mala dikkat ve özen gösterilmesi vurgulanmaktadır.

Cevap A

ÖRNEK

Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlamı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda ----, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde ----, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünen kişileri anlatmak için ---- deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) çizmeyi aşmak
- B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
- C) renk vermemek
- D) kazdığı kuyuya düşmek

2018 - 2019 Aralık

ÇÖZÜM

"Çizmeyi aşmak" deyiminin anlamı "Bilmediği, akılının ermediği, yetkisi dışındaki bir işe karışmak" tır. Bu anlam metinde verilmemiştir.

Cevap A

1. Geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimsenerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlere atasözü denir.

Örneğin, “At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.”

Türkçe de ilk atasözü örneklerine “Orhun Yazıtları”nda, Kaşgarlı Mahmut’un “Divan-ü Lügati’t Türk”ünde, “Dede Korkut Hikâyeleri”nde rastlanır. Bu ilk örnekler “sav” denir.

Örneğin: “Aç ne yemes, tok ne times.”

Türkçe “sav”, Arapça “mesel”, Osmanlıca “darb-ı mesel” kelimeleri kullanılmışsa da yakın tarihimizde “atasözü” olarak değiştirilmiştir.

Atasözleri tüm dünyada benzerlik gösterir. Farklı uluslara ait olsa da yaşanan olayların benzerliği ve alınan dersler ortaktır.

Örneğin, Bir misal yüz nasihat (Urdu)

Bir müsibet bin nasihattan yeğdir. (Türk)

SAV

Ağılda oğlak toğsa arıkta otı öner.
Kuş kanatın er atın.
Alın arslan tutar.
Künde irük yok, beğde kıyık yok.
Ateş dumansız olmaz.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle “sav” örnekleri yazan Mete listesinde bir hata yapmıştır.

Mete hangi örneği listeden çıkarırsa atasözlerinin ilk örnekleri olan savları doğru biçimde göstermiş olur?

- A) Ateş dumansız olmaz. B) Künde irük yok, beğde kıyık yok.
C) Ağılda oğlak toğsa arıkta otı öner. D) Kuş kanatın er atın.

2. Deyimler etkili söz söyleme sanatının temel yapı taşıdır. Güzel söyleyişin olmazsa olmazıdır deyimler. İş, durumu çok kötü olmak anlamında “duman attırmak”

I

iyi ve güzel olmasa bile yönteme uygun olsun anlamında “dumanı doğru çıkısın”; dağıtmak, bozmak,

II

yok etmek anlamında “duman etmek”; çok yeni, çok

III

taze anlamında “dumanı üstünde” deyimleri kullanılır.

IV

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. Bana sormadan böyle bir plan yapması kanıma dokundu.

Bu cümledeki altı çizili deyim anlamı aşağıdaki-lerin hangisinde vardır?

- A) İnsanların bu vurdumduymaz davranışlarına sinirleniyorum.
B) Yaptığı haksızlıkların cezasını elbet bir gün çekecek.
C) Çocuk, parkta dizinin üstüne düşünce çocuğun dizi çok acıdı.
D) İstemediğim şakaları yapınca onu bayağı azarladım.

4. İnsanların düşünceleri, içinde buldukları duruma göre şekillenir. İstekleri, beklentileri düşüncelerine yön verir. Buz gibi geçen bir kış mevsiminin ortasında düşündüğü, hayal ettiği şeyle sımsıcak yazın ortasında düşündüğü şey aynı değildir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu metinde anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Köpeklerin duası kabul olsaydı gökten kemik yağardı.
- B) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
- C) Aç tavuk kendini arpa ambarında sanır.
- D) Eşeğin gönlüne kalsa bir bağ maydanozu götürmez.

5. I. Son zamanlarda yardım toplama işiyle haşır neşir oluyoruz.
II. Çiftçiler iyi ürün alabilmek için yıl boyunca alın teri döküyor.
III. Kimse yemek yapmak istemeyince yine iş başa düştü.
IV. Başarılı bir sanatçı olmak için geceni gündüzüne katmalısın.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde deyimler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III. B) I ve IV.
- C) II ve III. D) II ve IV.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim "abartılı bir durum"dan söz etmemektedir?**

- A) Ziya bir olayı anlatırken bire bin katmayı sever.
- B) Patron her zamanki gibi bir bardak suda fırtına koparıyor.
- C) Pireyi deve yapan insanlarla anlaşmakta zorlanıyorum.
- D) Olaylar böyle devam ederse zavallı adam aramızdan ayrılacak.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde cümledeki deyim açıklaması ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Onu bilmez misin o her zaman başkalarının borusunu çalar. (Çıkar sağladığı kimsenin davasını gütmek)
- B) Güzel giyinme konusunda Nilay ona taş çıkarır. (Biri, ötekinden çok üstün olmak)
- C) Tatile gitmek istemiyordu ama sonunda yelkenleri suya indirdi. (Mücadele etmekten vazgeçmek)
- D) Bana bu güzel sürprizi hazırlarken hiçbiri de renk vermedi. (Duygu ve düşüncesini belli etmemek)

8. İçine kapanık insanların durumu zordur. Her şeyleri içlerine atarlar. Bilirim, içlerini dökmek isterler ama en fazla yapabilecekleri şey içlerini çekmek olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde geçen deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Derdini kimseye söyleyememek
- B) Derdini anlatmak
- C) Korkulacak bir durum meydana gelecek diye kaygılanmak
- D) Çevresindeki kişilerle ilişki kurmamak ve duygularını kimseye açmamak

9. Bir işi doğru yapmak istiyorsan, o işte başarılı olmak istiyorsan yol yordam bilmen lazım. Bir şeyi elde etmek ve ondan yararlanmak ancak böyle mümkün olur. Ee, ne demişler "----"

Bu metin düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Ava gelmez kuş olmaz, başa gelmez iş olmaz.
- B) Avcı ne kadar hile bilse ayı o kadar yol bilir.
- C) Av köpeği avdan kalmaz.
- D) Av avlayanın, kemer bağlayanın.

Kazanım**T.8.2.5** Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.**Kazanımın Şifresi**

- Eş anlam, yakın anlam, zıt anlam, özel-genel anlam, somut-soyut anlam, nicel-nitel anlamla ilgili sorular bu kazanım kapsamındadır.
- Yazılış ve okunuşları farklı olmasına rağmen aynı anlama gelen kelimelere eş anlamlı kelime denir. Yaşlı-ihiyar, siyah-kara gibi.
- Tam olarak birbirinin yerini tutmasa da benzer anlamları karşılayan kelimeler yakın anlamlıdır. Küşmek-darılmak, göndermek-yollamak gibi.
- Birbirine zıt olan kavram veya durumları karşılayan kelimelere zıt (karşıt) anlamlı kelime denir. Zayıf-şişman, uzun-kısa gibi. Bir kelimenin olumsuzunun zıt anlamlısı değildir. Yani “faydalı” kelimesinin zıt anlamlısı “zararlı” kelimesidir, “faydasız” kelimesi onun olumsuzudur.
- Bir kelimenin eş, yakın, zıt anlamlısı bulunurken sadece kelime okunmamalıdır. Kelimenin cümlede kazandığı anlam mutlaka dikkate alınmalıdır. Örneğin “doğru” kelimesinin zıt anlamı bir cümlede “yanlış” kelimesi olurken başka bir cümlede “yalan” kelimesi olabilir.
- Bir türün tamamını karşılayan kelime genel anlamıyla sadece birini karşılayan kelime özel anlamlıdır. “Canlı-bitki-ağaç” kelimeleri arasında da genellik – özellik ilişkisi vardır.
- Duyu organlarıyla algılanabilen kelimeler somut, algılanamayanlar ise soyut anlamlıdır.
- Sayılabilen, ölçülebilen kelimeler nicel; sayılamayan, ölçülemeyen kelimeler nitel anlamlıdır.
- Doğadaki seslerin taklit edilmesiyle oluşan kelimelere “yansıma kelime” denir.

ÖRNEK

İşini üstünkörü yaptığı için istediği sonucu elde edemedi.

Bu cümledeki altı çizili kelimenin anlamını veren kelime aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Dans etmeyi bir arkadaşından gelişigüzel öğrendiğini söyledi.
- B) Hafta sonu arkadaşlarıyla gününbirlik bir gezi planladı.
- C) Tatilden önce giderayak bütün işlerini tamamladı.
- D) Dar sokaklarda başıboş dolaşır, eski Anadolu evlerini seyrederdi.

Kasım 2014**ÇÖZÜM**

Verilen cümlede geçen “üstünkörü” kelimesi “rastgele”, “gelişigüzel” anlamında kullanılmıştır. Bu kelimenin eş anlamlısına A seçeneğinde yer verilmiştir.

Cevap A**ÖRNEK**

O, beyaz bir kuştı, ak kanatlıydı;
Yol gibi dağları aşan atlıydı;
Hayaldi, hayalden bile tatlıydı;
Ne ışık bıraktı, ne iz bıraktı!

Bu şiirdeki kelimelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
- B) Yansıma kelime vardır.
- C) Somut anlamlı kelimeler bulunmaktadır.
- D) Eş anlamlı kelimeler birlikte kullanılmıştır.

Mayıs 2015**ÇÖZÜM**

“Hayal” duyu organlarıyla algılanamayan soyut bir kelimedir. “Kuş” ve “kanat” kelimeleri somut anlamlıdır. “Beyaz” ve “ak” kelimeleri eş anlamlıdır. Yansıma kelimeye bu dizelerde yer verilmemiştir.

Cevap B

1. İlk insan yabani buğday ve arpa gibi bitkilerin tohumlarının toprağa düştüğünde büyüyüp geliştiklerini fark ederek tarıma başladılar. İlk büyük yerleşmeler ürün yetiştirmek için uygun olan ırmak vadilerinde başladı. Bu yerleşmelerin en eskilerinden olan Göbeklitepe, yaklaşık olarak MÖ 11 bin yılında kurulmuştur. Tarımın gelişmesi, daha çok yiyecek üretilmesini, insanların daha iyi beslenmesini ve böylece nüfusun artmasını sağladı. Tarımla uğraşan insanlar doğal olarak bir yere yerleşmek zorunda kaldılar ve köyler kuruldu. Artan tarımsal üretim kentlerinde ortaya çıkmasını sağladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili kelimelerden herhangi birinin karşıt anlamlısı değildir?

- A) yıkılmak B) tüketim C) azalmak D) kalkmak

2. I. İnsana büyüklük veren şey düşüncedir.
II. Komşunu sev ama aradaki duvarını kaldırma.
III. Korku içinde yaşayan adam asla hür değildir.
IV. Sakin ve mutlu bir hayata fazilet yolundan varılabilir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili kelimelerin eş anlamlısı vardır?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

3. Anneciğim, sınıfımın en çalışkan çocuğuyum.
I
Bunun için öğretmenim bana hediye aldı. Siz de
II
bana benim istediğim gömleği alın. Üstelik pahalı
III IV
da değil.

Bu metinde numaralanmış kelimelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. kelimenin karşıt anlamlısı "tembel"dir.
B) II. kelimenin eş anlamlısı "armağan"dır.
C) III. kelimenin eş anlamlısı "elbise"dir.
D) IV. kelimenin karşıt anlamlısı "ucuz"dur.

4. Sokaklar bir yara gibi yüründükçe kanardı.
I
Donup kalırdı sesim, o buzdan yüreklere vurdukça.
II
Her ana ağıt yakmak için dudaklarını aralık tutardı.
III
Aklım, en güzel duyguların kıyılarında durdukça.
IV

Bu dizelerdeki numaralanmış kelimelerden hangileri sesteş değildir?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

5. Drina Köprüsü'nün açılışında büyük bir törenle
I
at koşuları yapıldı, fakirlere et ve tatlı dağıtıldı. Bun-
II III
dan sonraki yüzyıllarda bu gibi törenlere rastlanmaz
IV
oldu.

Bu metindeki numaralanmış kelimelerden hangilerinin eş anlamlısı vardır?

- A) I ve III. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili kelimenin sesteşi yoktur?

- A) İşte şu anda naçar kaldım
Koca bir şehrin ortasında
- B) Dünyanın da yüzü yıkanmak gerek
Yağ hay mübarek
- C) Gün olmuş seveda çekmişim
Bu yaşıma kadar türlü boyalara girmişim.
- D) Kır saçlarıyla dikkat çeker
Gönüllere iyilik tohumu eker.

7. I. Ben, çocuklarımı iyi yaşasın, diye didiniyorum.
II. Bu kadar uğraştım, yine de onlara yaranamadım.
III. O, bütün misafirleriyle ilgilenir; onları rahat ettirirdi.
IV. Hayatta herkes bir şeyler yapmak için koşuşturuyor.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangisi diğerleriyle yakın anlamlı değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Aşağıdakilerin hangisinde I. ve II. cümledeki altı çizili kelimeler arasında sesteşlik ilişkisi vardır?

- A) I. Şantiyede güç koşullarda çalışıyoruz.
II. Gücünüzü şimdiden boş yere harcamayın.
- B) I. Bir elinde poşetler bir elinde de bilgisayarını vardı.
II. Elindeki tüm parayı bu işe harcamıştı.
- C) I. Sık çalışanlar arasından yavru köpek sesi geliyordu.
II. Son zamanlarda buraya sık uğruyor.
- D) I. Kısır topraklarda bir şey yetiştirmek çok zor.
II. Toplantıda kısır bir tartışma içine girdiler.

9. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelimeler ile ilgili ayraç içinde yanlış bir açıklama yapılmıştır?

- A) Anımsar mısın denize karşı oturmuştuk.
İkimiz de arkamızı dönmek istememiştik kıyıya.
(Eş anlamlısı "hatırlamak" eylemidir.)
- B) Yılgın adamlar değil dal gibi çocuklardır
Gelecek savaşlara bağladığı umutlar
(Zıt anlamlısı "barış"tır.)
- C) Her dalgası kayalara tutsak bir deniz
Ve yaprağı düşen bir akasya.
(Eş anlamlısı "esir"dir.)
- D) Sakın "ucuz, bayağı bir benzetme" deme
Bana, ben de tam böyle betimliyorum Akdeniz'i.
(Yakın anlamlısı "bedava"dır.)

10.

V	A	Z	İ	F	E
K	O	L	A	S	İ
Ö	N	E	R	İ	M
E	M	E	S	U	T
Ş	Ü	P	H	E	R

Bu bulmacada aşağıdaki kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Teklif B) İhtimal
C) Mutlu D) Görev

11. I. Ağaçların taze yaprakları rüzgârda hafifçe sallanıyordu.
II. Taze ekmeğın kokusu sarmıştı küçük mutfağı.
III. Sanatçılar her zaman taze fikirler bulmak zorundadır.
IV. Fırından çıkmış taze poğaçaları afiyetle yediler.

Numaralanmış cümlelerdeki "taze" kelimelerinden hangisi "kuru" kelimesinin karşı anlamlısıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.